

မပွင့်မဟော = မပွင့်မပ = မပွင့်မည်း = ကျေးလူဖြူခြင်း၊ အကျိုးဖြူခြင်း

(၃) တည်နေသည်ကို တိုးပွားစေခြင်း

(၁) မဖြစ်ပေါ်သေးသည်ကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း

(၂) ဖြစ်ပေါ်ပြီးသည်ကို တည်နေစေခြင်း

သစ်ခရုမှ သစ်ပင်ပေါက်ခြင်း

ဆတ်သက်ရှင်သန်အောင် ပြုစုဖွံ့ဖြိုးထောင်ခြင်း

ရှင်သန်ပြီး သစ်ပင်ကို တိုးပွားစေပုံပင်စေခြင်း

၁။ မောလောပုပ္ဖသော - ဟိတ်(၆)ပါးကြောင့်ဆိုင်ရာ အကျိုးပေးခြင်း

(ရေသောက်မြစ်နှင့်တူ၏။)

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဟိတ်(၃)ပါး၏အကျိုး
မောလောပုပ္ဖသော (မိမိအမြင်ပေါ်)

အလောဘ၊ အဝေါသ၊ အမောဟ၊ ဟိတ်(၃)ပါး၏
အကျိုးမကုသကုသို သန့်စင်၊ သန့်ယူပြီးသွားပြီး ဝိမိတ်လော
ပိပည်။

အဝေါသဟိတ်
- မခက်ထန် မကြမ်းတမ်းခြင်း၊
အဖျတ်မရှိခြင်း

အလောဘဟိတ်
- လောဘီအာရုံ
ကာမဂုဏ်တို့၌
တပ်မက်ခြင်းမရှိ

ဟိတ်(၆)ပါး

အမောဟဟိတ် -

မတွေ့ရေမြင်း၊
မှားယွင်းစသော
အယူဝါဒကိုဝယ်ခြင်း၊
မှန်သောတရားကို
လက်ကိုင်ထားခြင်း

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ

အလောဘ၊ အဝေါသ၊ အမောဟ

၂။ အာရုံ(၆)ပါးအပေါ်မှီ၍ ဖြစ်ရခြင်း = အာရုံ(၆)ပါးအပေါ်မှီ၍ ဖြစ်ရခြင်း (တောင်ဝှေး၊ ကြိုးတန်းနှင့်တူ၏။)

- အာရုံ(၆)ပါး
- ၁။ အဆင်း (ရူပါရုံ)
- ၂။ အသံ (သဒ္ဒါရုံ)
- ၃။ အနံ့ (ဂန္ဓာရုံ)
- ၄။ အရသာ (ရသာရုံ)
- ၅။ အထိအတွေ့ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ)
- ၆။ စိတ်ခံစားမှု (ဓမ္မာရုံ)

စိတ်၊ စေတသိတ်တို့မှာလည်း အာရုံ(၆)ပါးကို မှီပြီးမှကုသိုလ်စိတ်၊ အကုသိုလ်စိတ်၊ အကျိုးစိတ်၊ အကြောင်းအကျိုး လွတ်စိတ် တို့ဖြစ်ပေါ်ရသည်။

မသန်မစွမ်း မမြင်ရသူတို့မှာ ကြိုးတန်း၊ တောင်ဝှေးတို့ ကိုသာ အမှီပြုပြီး သွားလာလှုပ်ရှားရသည်။

၃။ အနိပတိပဋ္ဌပေမာ = ထိပ်ဆုံး၊ အမြင့်ဆုံးက ဦးဆောင်ခြင်း

(အကြီးဆုံးခေါင်းဆောင်ချုပ်နှင့် တူ၏။)

၁။ ဆန္ဒာဓိပတိ =
အလိုဆန္ဒအလွန်ပြင်းပြခြင်း

၂။ ဝီရိယဓိပတိ =
လုံ့လစိုက်ထုတ်မှု
ကြီးမားခြင်း

၃။ စိတ္တာဓိပတိ =
စိတ်ဓာတ်ပြင်းထန်လွန်းခြင်း

၄။ ဝိမံသာဓိပတိ =
အသိဉာဏ်ပညာ
ထက်မြက်
အားကောင်းခြင်း

မြိုင်ဘက်မရှိ စကြာမင်းအောက်မှာ
လက်အောက်ခံမင်းများ
ပြားပြားဝပ်နေရသလို
အဓိပတိစိတ်တစ်ခုကသာ ခေါင်တပ်ပြီ
ဆိုလျှင် တွန်စိတ်(၃)မျိုးသည်
နောက်လှိုက်ဖြစ်သွားကြရသည်။

၄။ အနန္တရမဗ္ဗယော = တစ်ဆက်တည်းအကြားမရှိဖြစ်ပေါ်ခြင်း

(စကြာမင်းနတ်ရွာစံပြီးတစ်ပြိုင်နက်သားကြီးသည် ဘုရင်ဖြစ်လာသည်နှင့်တူ၏။)

နိယာမ(အခြေတမ်းရှိသည့်)တရား(၅)ပါး

- ၁။ စိတ္တနိယာမ
- ၂။ ဗဟုနိယာမ
- ၃။ ဗီဇနိယာမ
- ၄။ ကမ္မနိယာမ
- ၅။ ဓမ္မနိယာမ

တို့သည် ဘယ်ဖန်တီးရှင်မှ တားဆီးဖို့၊
မရှိဆင်းဖို့ မရနိုင်ဘဲ နိယာမတရားအတိုင်း
အကြောင်းအကျိုးတစ်ဆက်တည်းဖြစ်ရသည်။
သားကြီးဘုရင်ဖြစ်လာဖို့ စကြာမင်းကြီး
မသပေးရသလို စိတ်အစဉ်တွေ
မစောက်ကဆက်တိုက်ဖြစ်ဖို့

၅။ သမန္တရမဂ္ဂဗေသာ = ကောင်းစွာတစ်ဆက်တည်းအတားအဆီးမရှိ
(ကြောမင်းတောထွက်ရာ သားကြီးဘုရင်ဖြစ်သည်နှင့်တူ၏။)

ကြောဝတေးမင်းသည်
အရညာဂါသီတောရပ်မှီသော
အခါ သားကြီးရတနာမှာ
တစ်ဆက်တည်း
အကြားမရှိ
ကောင်းစွာ
ဘုရင်ဖြစ်သကဲ့သို့
စိတ်များ
ဆက်ကာဆက်ကာ
(ကပ်စိတ်တည်း
ထင်ရလောက်အောင်)
ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ်စေသည်။

၆။ သမာဓာတမဂ္ဂဇော - တစ်ပြိုင်နက်တည်းအတူတကွဖြစ်ပေါ်ခြင်း

(မီးထွန်းလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မီးရောင်ဖြစ်ပေါ်လာသည်နှင့်တူ၏။)

မီးနှင့် မီးရောင်
မည်သည်ကအရင်ဖြစ်ခြင်းမရှိ။
မီးနှင့်အလင်းရောင်
အတူတကွကျေးဇူးပြုသလို

နာမ်ခန္ဓာလေးပါး
(ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊
သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ)
တို့သည်အတူတကွတစ်ပြိုင်နက်တည်း
ကျေးဇူးပြုကြသည်။

၇။ အညမညမဂ္ဂဇော = အချင်းချင်းအပြန်အလှန်မှီခြင်း

(သုံးချောင်းထောက် ခွေးခြေခုံနှင့်တူ၏။)

ခွေးခြေခုံမှာ
 ခြေ(၂)ချောင်းတည်းဆိုလျှင်
 ယိုင်လဲသွားမည်။
 နောက်တစ်ချောင်းက
 ထောက်ထားမှသာ
 ခိုင်မြဲစေသည်။
 နောက်တစ်ချောင်းကိုလည်း
 ယခင်နှစ်ချောင်းက
 ပြန်ပြီးထောက်ကန်
 ထားသည်။

ထိုကဲ့သို့ပင်
 ရုပ်တရား၊
 နာမ်တရား
 တို့သည်လည်း
 အချင်းချင်း
 အပြန်အလှန်
 အမှီသဟဲ
 ထောက်ကန်ပြီး၊
 ကျေးဇူးပြုကြသည်။

၈။ နိဗ္ဗာန်ပစ္စယော = နောက်မှသည် အရင်ဖြစ်နှင့်သူတို့ရှိခြင်း

(သစ်ပင်ကမြေကြီးကို မှီခိုရပ်တည်ရသည်နှင့်တူ၏။)

သစ်ပင်တစ်ပင်စိုက်ပျိုးဖို့
မြေကြီးကအရင်ရှိနှင့်ရသည်။
သစ်ပင်ကနောက်မှလိုက်ပြီး
မြေကြီးကိုအမှီပြုပြီးပေါက်ရသလိုပဲ

ဒုစရိုက်မှု သုစရိုက်မှုတို့မှာလည်း
ရှေးရှေးကအကြောင်းတရားတွေပေါ်မှာ
နောက်အကျိုးတရားတွေက
မှီပြီးမှ ဖြစ်ပေါ်ရသည်။

၉။ ဥပဆိုလေပေပစ္စုလေစာ = ဖားကောင်းသောအကြောင်းကဏ္ဍကျိုးပြုခြင်း

(မိုးရွာချခြင်းနှင့်တူ၏။)

မြေကြီးပေါ်မှာပေါက်ရသည့်
သစ်ပင်ကို
မိုးရွာချပေးခြင်းဖြင့်
စိမ်းလန်းစိုပြေစေသည်။

သဒ္ဓါတရားကိုအမှီပြုပြီး
ဥပုသ်၊ သီလ၊ သမထ၊
အာရဇာ၊ ဝိပဿနာတွေမှ
တစ်ဆင့် မဂ်တရား၊
အတိညာဉ်တရား၊
ဆမာပဏ်ဝင်စားမှု
စသည်တို့ကို
ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။

၁၀။ ဗုဒ္ဓရေအဝေပစ္စယော = ရှေ့ကသည် နောက်မှကို တိုးပွားစေခြင်း
(ရှေ့မှရှိနှင့်သည့်နေ့၊လနှင့်တူ၏။)

မိဘတွေက
သားသမီးတွေထက်
အရင်ဖြစ်နှင့်ရ၏။

ကမ္ဘာဦးလူသားတွေထက်
နေ့လတို့သည်
အရင်ဖြစ်ပြီးမှ
သတ္တဝါများကို
အကျိုးပြုသည်။

အာရုံမျိုးခွံခွံလည် မိမိအကျိုးပြုလည်
အရားတွေ၏ အရင်ဖြစ်နှင့်ရသည်။

၀၀။ ဗုဒ္ဓကလေးမိဖွားမိဖွား - အရပ်ပြာနဂါးသည်တို့နောက်မှပြစ်ရမည်ထ ထောင်ပုံငြိမ်း (လင်းတပေါက်စလေးများနှင့်တူ၏။)

လင်းတပေါက်ကလေးများ
ပေါက်ခါစမှာ
လင်းတဖိုမတို့သည်
သွတို့အတွက်သာ
အစာရူစားကြ
သည်။ ကလေး
တွေအတွက်လှမ်း
မကွေးပေ။ ကလေး
တွေက-မိဘုရားက
လျှင် စားရန်
စားရန်နှင့်
မျှော်လင့်ချက်ဖြင့်
အသက်ရှင်နေရ
သည်။ သို့သော်
ကလေးများအား
မကွေးရမည်နှင့်တူ၏။

သွတို့အတွက်
ကိုယ်တို့ထောက်ပံ့ပေး
စားရလေ၏။
ထိုအတွက်
မိဘုရားအားထောက်ပံ့မှုတွေ
ဖြစ်နေလျှင် ခုမတွေ
ကလေးများနေရသည်။
မိဘုရားအားထောက်ပံ့မှု
ရရှိမိလျှင်
ကျသွား၏။

၁၂။ အာသေဝဒ္ဒုပစ္စယော = အဖန်တလဲလဲမှီဝဲပြီးမှကျေးဇူးပြုခြင်း
(အရောင်ကင်ဆီအထပ်ထပ်တင်ရင်း အရောင်တက်လာခြင်းနှင့်တူ၏။)

ရှေးရှေးကသင်ယူတတ်မြောက်ထားခဲ့သည့်စာပေကျမ်းဂန်တွေသည်
နောက်နောင်မှသင်ယူရသည့်ကျမ်းစာတို့ကိုထောက်ပံ့စေပြီး အခြေခံရစေပါသည်။

ယခင်ကကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် တရားတွေသည်နောက်မှပြုသည့် ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်
တရားတို့ကိုကျေးဇူးပြုနိုင်ပေသည်။

၁၃။ ကမ္မပစ္စယော = စိရင်ခြင်း၊ မျိုးစေ့ဖြစ်ခြင်း (မျိုးစေ့မှ သစ်ပင်များပေါက်ခြင်းနှင့်တူ၏။)

အစေ့၊ အညွန့်၊ အခက်၊
ပင်စည်၊ အမြစ် စသည့်
မျိုးစေ့များမှ ရေမြေတို့၏
ထောက်ပံ့မှုဖြင့် သစ်ပင်များ
ပေါက်လာကြရသကဲ့သို့

ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်
ကံမျိုးစေ့တို့ကြောင့်
နိဗ္ဗာန်မရမချင်း
ဘဝဆက်ဆက်မှာ
ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုး
ပေးကြသည်။

၁၄။ ဒီပိကမဂ္ဂဇာ - ကတိုးရလမ်းပြစ်ပေါ်စာခြင်း

(အေးချမ်းသည့်လေဖြေလေညှင်းနှင့်တူ၏။)

ကုသိုလ်ကံကြောင့် ကုသိုလ်အကျိုးကို
ခံစားရမည်။

ဖြာလဲ့လဲ့ကောင်းကင်ပြစ်မှ
လေဖြေလေညှင်းလေနေအေး
တိုက်ခတ်နေစဉ်
သစ်ပင်ရိပ်အောက်မှာ
ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ချမ်းသာစွာ
ခိုနားနေရသကဲ့သို့

လူချမ်းသာဘဲ၊
နတ်စည်းစိမ်တို့လည်း
ခံစားရမည်။
အကုသိုလ်ကံပြုခဲ့မိပါက
အကုသိုလ်အကျိုးနှင့်

www.burmeseclassic.com

၀၅။ ထောက်တန်ထီးတန်း - ထောက်တန်ခိုင်နဲ့စေခြင်း

(အိမ်ကြီးကိုထောက်တန်ထားသည့်ကျားနှင့်တူ၏။)

ထောက်တန်ထားသည့်
ကျား(ထောက်)တွေသာ
မရှိဘူးဆိုရင်
လေဖက်မိုးဖက်ကြောင့်
တချိန်ချိန်မှာပြိုလဲသွားနိုင်သည်။
ထိုကဲ့သို့ပင် သတ္တဝါတွေမှာ
ရှုပ်အာဟာရ၊ နာမ်အာဟာရ သာ
မရရှိနိုင်လျှင်
အသက် ဆက်လက်
ရှင်သန်နိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။

၁၆။ ကုဏ္ဍိယမဗ္ဗဇော

(ဌာနတစ်ခုကို

ကဏ္ဍတစ်ခုကိုအုပ်စိုးခြင်း

အုပ်ချုပ်ရသည့်ဝန်ကြီးနှင့်တူ၏။)

ကုဏ္ဍိယအုပ်စိုးမှုသည်
အဓိပတိအုပ်စိုးမှုလောက်မကြီးပါ။
ပညာရေးဝန်ကြီး၊
သာသနာရေးဝန်ကြီး
စသည်တို့သည်
မိမိဌာနကိုမိမိအပိုင်
အစိုးခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုကဲ့သို့
စက္ခုကြီး၊ သောတီကြီး
... စသည်ဖြင့်
ကုဏ္ဍိယ(၂၂)ပါးတို့သည်
သူ့နေရာနှင့်သူ
အပြည့်အဝတာဝန်ယူရသည်။

၁၇။ ဈာန်မထွေမီ = စူးစူးစိုက်စိုက်ရှုနေခြင်း

(အပေါ်စီးမှကြည့်ရသူနှင့်တူ၏။)

တောင်ထိပ်ပေါ်ကနေ တောင်အောက်မြင်ကွင်းကို မြင်
ကွင်းကျယ်ကျယ်မြင်ရ၏။ အမြင့်ရောက်လေ အမြင်ကျယ်လေ
ဖြစ်၏။ ယခုခေတ်မှန်ပြောင်းပြင်ကြည့်ရသလို အနီးကပ်အသေး
စိတ်မြင်ရ၏။

ဈာန်ငါးပါး။ ကုသိုလ်ဈာန်
သည်တို့ကို စူးစူးစိုက်စိုက်
အာရုံပြုလျှင်
အမြင်မှန်တွေ့ရလာမည်။
အမြင်ကျယ်လာမည်။
နောက်ဆုံးနိဗ္ဗာန်ထိ
ဦးတည်သွား
နိုင်မည်။

၁၀။ မဏ္ဍမဏ္ဍဗေသာ =

လမ်းမှန်ရှိပေးခြင်း

ကောင်းသည့်နေရာကို
 ပို့မည့်လမ်းမှန်ရှိသလို
 မကောင်းသည့်
 နေရာကိုရောက်မည့်
 လမ်းမှားလည်းရှိ၏။

ကောင်းသည့်လမ်းဟာ
 မဂ္ဂင်ရှစ်မျိုးရှိသည်။
 သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂလမ်းမှန်ပေါ်မှာ
 လျှောက်လှမ်းသူသာလျှင်
 ချမ်းသာစစ်ချမ်းသာမှန် နိဗ္ဗာန်ကို
 ရောက်နိုင်မှာဖြစ်သည်။

၁၉။ ဓတုမရ - အတုတုလှည့်ပြီးပေါင်းစပ်သတ္တိကြမ်း (၄-မျိုးပေါင်းထားသည့် စတုမရနှင့်တူ၏။)

နှမ်းဆီ၊ ထောပတ်၊
ပျားရည်၊ သကာရည် တို့ကို
သမနေအောင် ငရုစပ်ထား
သောကြောင့် ရသာတစ်မျိုးစီ၏
သတ္တိများပျောက်သွားကာ
ရသာ(၄)မျိုးလုံးယှဉ်လျက်
ခံစားရသည်။

ထို့အတူ စိတ်၊ ဖဿ၊
ဝေဒနာ၊ သညာ စသည့်
စေတသိက်တွေသည်
အာရုံတစ်ခုကိုခံစားလျှင်
တစ်ပြိုင်နက်တည်းဖြစ်ကြသည်။
တစ်ခုစီခွဲခြား၍ မရနိုင်အောင်
နှီးနှောနေကြသည်။

၂၀။ ဝိပဗ္ဗသတ္တဝါ - ရောသောသော်လည်းမထွက်ထဲသတ္တိပြခြင်း

(ရသာ(၆)ပါးနှင့်တူ၏။)

ချို၊ ချဉ်၊ စပ်၊ ဖန်၊ ငန့်၊ ခါးဖြစ်သည့်
ရသာ(၆)ပါး
ရောထားသော်လည်း

သူ့အရသာနဲ့သူ့သတ္တိပြကြ၏။
ရသာ(၆)ပါးကွဲပြားနေကြ၏။

ထို့အတူ
ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ ကမ္မဇရုပ်၊
ကလာပ်သုံးစည်း စသည့်တရားတွေသည်
သူ့သတ္တိနှင့်သူ့သတ္တိပြကြ၏။

၂၀။ အတ္ထိမဂ္ဂယောဂ =

ထင်ရှားစွာရှိ၍ ကျေးဇူးပြုခြင်း (မြင့်မားသည့်တောင်ကြီးနှင့်တူ၏။)

မြင့်မားသည့်တောင်ကြီးတွေကြောင့်
သစ်တောစိမ်းလန်းစိုပြေရသည်။
အစာအာဟာရတွေပြည့်စ
နေခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်ကို
အကျိုးပြုစေသလို

သမာဇာတတ္ထိ၊ ပုရေဇာတတ္ထိ၊
ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ၊ အာဟာရတ္ထိ၊
ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယတ္ထိငါးပါးစသည့်
မဂ္ဂည်းတရားတို့ရှိနေသည့်အတွက်
အကြောင်းအကျိုးကျေးဇူး
ပြုကြသည်။

၂၂။ နန္တိပစ္စယော =

ဆီမီးအလင်းရောင်
ငြိမ်းသွားခါမှ
အမှောင်က
လွှမ်းမိုးသွားသကဲ့သို့

မရှိမှကျေးဇူးပြုခြင်း

(ဆီမီးငြိမ်းသွား၍
မှောင်ကျသွားသည်နှင့်တူ၏။)

ဥပါဒ်၊ ဋီ၊ ဘင်ဆိုသည့်
ခဏငယ်သုံးခုကလုံးဝမရှိမှ
နန္တိပစ္စည်းက
ကျေးဇူးပြုစေသည်။

၂၃။ နေရောင်ပျောက်သွားခြင်း = ကင်းမဲ့ချုပ်ပျောက်သွားခြင်း (နေရောင်ပျောက်ပြီး လရောင် ရောက်လာခြင်းနှင့် တူ၏။)

နေရောင်ကွယ်မှ လရောင်လင်းနိုင်သကဲ့သို့
ရှေးစိတ်၊ စေတသိက်တွေ
ကင်းချုပ်ပျောက်ကွယ်သွားမှသာ
နောက်စိတ်စေတသိက်တွေ
ရောက်လာနိုင်သည်။

၂၄။ အဝိကတမဋ္ဌဝဇ္ဇာ - ကင်းပျောက်မသွားခြင်း

(မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးမှာရှိကြသည့် ရေသတ္တဝါများနှင့်တူ၏။)

ပင်လယ်သတ္တဝါတို့မှာ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးကိုဖွဲ့ခိုနေရပေကြောင်း ဒီတီဆောမနဿတွေ့ ထိုးပွား နေရမသင်လည်းသတ္တဝါတို့ကိုဖမ်းဆီးသွားလျှင် သမုဒ္ဒရာခရေက ကျေးဇူးမပြုနိုင်တော့ပေ။

BURMESE CLASSIC .COM

ထိုကတည်းမှာ ဦး အဝိ ကောလေထုံးချက်တို့ ချစ်ခါနီးထိကျေးဇူးပြုနိုင်ကြောင်း... စသည်တို့ကို သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရှင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့က ကျေးဇူးမပြုနိုင်တော့ပေ။